

Datum van inontvangstneming : 10/03/2021

Gepubliceerd id	:	T-569/20
Nummer van het stuk	:	43
Volgnummer in het register	:	990627
Datum van neerlegging	:	04/03/2021
Datum van inschrijving in het register	:	05/03/2021
Soort stuk	:	Memorie in interventie
Referentie van de neerlegging via e-Curia	:	Stuk DT142442
Nummer van het bestand	:	1
Auteur van het neergelegde stuk	:	Kristien Michoel (R15085) Conseil

Raad van de Europese Unie

Brussel, 4 maart 2021
SGS21/962

AAN DE PRESIDENT EN DE LEDEN
VAN HET GERECHT VAN DE EUROPESE UNIE

MEMORIE IN INTERVENTIE

overeenkomstig de artikelen 53 en 40 van het Statuut van het Hof van Justitie en artikel 145,
lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht,

ingediend door de

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

vertegenwoordigd door Alessandra MACERONI en Kristien MICHOEL, juridisch adviseurs bij de Juridische Dienst van de Raad, als gemachtigden, die hebben aanvaard dat de processtukken aan hen worden betekend via e-Curia of anders op faxnummer +32.2.281.56.56 en, indien nodig, op het volgende adres: Raad van de Europese Unie, Griffie van de Juridische dienst, ter attentie van Alessandra MACERONI en Kristien MICHOEL, Wetstraat 175, 1048 Brussel,

intervenient aan de zijde van verweerster

in zaak T-569/20

STICHTING COMITÉ N65 ONDERGRONDS HELVOIRT,

vertegenwoordigd door Tom MALFAIT en Astrid CROES, advocaten, LDR Advocaten,
Kasteellaan 141, B-9000 Gent,

verzoekster

tegen

EUROPESE COMMISSIE,

verweerster

in het kader van een beroep tot nietigverklaring van het besluit van de Europese Commissie van 6 juli 2020 betreffende het verzoek van 12 maart 2020 tot interne herziening van het besluit tot afsluiting van het dossier CHAP (2019)2512.

I. INLEIDING

1. Stichting Comité N65 Ondergronds Helvoirt (hierna "de verzoekster" genoemd) heeft bij verzoekschrift, dat is ingediend op 7 september 2020 en bekendgemaakt in het Publicatieblad van 9 november 2020¹, krachtens artikel 263 VWEU beroep ingesteld tegen de Europese Commissie. Dat beroep strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Europese Commissie van 6 juli 2020 betreffende het verzoek van 12 maart 2020 tot interne herziening van het besluit tot afsluiting van het dossier CHAP (2019)2512.
2. In de punten 65 tot en met 84 van het verzoekschrift werpt de verzoekster een exceptie van onwettigheid op tegen artikel 10, juncto artikel 2, lid 1, punt g), van Verordening (EG) nr. 1367/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden op de communautaire instellingen en organen (hierna de "Aarhus-verordening" genoemd), dat de rechtsgrond is van het bestreden besluit van de Commissie. De verzoekster voert met name aan dat artikel 10, juncto artikel 2, lid 1, punt g), van de Aarhus-verordening in strijd is met artikel 9, lid 3, juncto artikel 1 van het VN/ECE-Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (hierna het "Verdrag van Aarhus" genoemd).
3. De Raad intervenueert aan de zijde van de Commissie. De memorie in interventie van de Raad beperkt zich tot de verdediging van de wettigheid van artikel 10 juncto artikel 2, lid 1, punt g), van de Aarhus-verordening.

¹ PB C 378 van 9.11.2020, blz. 40.

II. JURIDISCHE ACHTERGROND

Het Verdrag van Aarhus

4. De toepasselijke bepaling van het Verdrag van Aarhus is artikel 9, lid 3, dat als volgt luidt: *"Aanvullend op en onverminderd de in de voorgaande leden 1 en 2, bedoelde herzieningsprocedures, waarborgt elke partij dat leden van het publiek, wanneer zij voldoen aan de eventuele in haar nationale recht neergelegde criteria, toegang hebben tot bestuursrechtelijke of rechterlijke procedures om het handelen en nalaten van privé-personen en overheidsinstanties te betwisten die strijdig zijn met bepalingen van haar nationale recht betreffende het milieu".*

De Aarhus-verordening

5. De toepasselijke bepalingen van de Aarhus-verordening zijn:
- artikel 2, lid 1, punt g), dat "administratieve handeling" omschrijft als *"elke onder het milieurecht vallende en door een communautaire instelling of communautair orgaan genomen maatregel van een individuele strekking die juridisch bindende en externe werking heeft";*
 - artikel 10 "Verzoek tot interne herziening van administratieve handelingen", dat als volgt luidt:
 - "1. Elke niet-gouvernementele organisatie die voldoet aan de criteria van artikel 11 is gerechtigd een verzoek tot interne herziening in te dienen bij de communautaire instelling die of het communautair orgaan dat een administratieve handeling met betrekking tot het milieurecht heeft gesteld of in het geval van een beweerde administratieve nalatigheid, zo'n handeling had moeten stellen. Een dergelijk verzoek moet schriftelijk worden ingediend binnen een termijn van ten hoogste zes weken nadat de administratieve handeling werd gesteld, bekendgemaakt of er kennis van is gegeven, afhankelijk van wat het meest recentelijk is gebeurd, of, in het geval van beweerde nalatigheid, binnen zes weken te rekenen vanaf de dag waarop de administratieve handeling had moeten zijn gesteld. In het verzoek moeten de redenen voor herziening worden gespecificeerd.*
 - 2. De in lid 1 bedoelde communautaire instelling of het communautair orgaan neemt het verzoek in overweging, tenzij het duidelijk ongegrond is. De communautaire instelling of het communautair orgaan geeft zo snel mogelijk, en niet later dan twaalf weken na ontvangst van het verzoek, schriftelijk de redenen van haar of zijn reactie aan.*

3. *Wanneer de communautaire instelling of het communautair orgaan ondanks al haar of zijn inspanningen er niet in slaagt te handelen in overeenstemming met lid 2, stelt de instelling of het orgaan de niet-gouvernementele organisatie die het verzoek heeft ingediend zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen de in lid 2 genoemde termijn in kennis van de redenen van het niet-handelen en deelt mee wanneer de instelling of het orgaan voornemens is wel te handelen. De communautaire instelling of het communautair orgaan handelt in elk geval binnen de achttien weken na de ontvangst van het verzoek."*

III. DE DOOR DE VERZOEKSTER OPGEWORPEN EXCEPTIE VAN ONWETTIGHEID IS ONGEGROND

6. Aangezien enkel het subsidiaire argument van het eerste middel de geldigheid van een handeling van de Unie aanvecht, zal de Raad enkel op dit argument ingaan. De Raad is dus niet voornemens in te gaan op het primaire argument van het eerste middel of zich uit te spreken over de uitlegging van de begrippen "administratieve handelingen" of "administratieve nalatigheden" in de zin van artikel 2, lid 1, respectievelijk punten g) en h), van de Aarhus-verordening.
7. In wat volgt zal de Raad aantonen dat het subsidiaire argument van de verzoekster hoe dan ook moet worden verworpen. De verzoekster argumenteert dat, indien het Hof zou oordelen dat een besluit om een klacht niet te behandelen of een klachtenprocedure stop te zetten, een besluit is dat de Europese Commissie in haar hoedanigheid van administratief toezichtsorgaan neemt en dat dit besluit overeenkomstig artikel 10 juncto artikel 2, lid 1, punt g), buiten het toepassingsgebied van de Aarhus-verordening valt, deze verordening als onwettig moet worden beschouwd omdat zij geen volledige uitvoering geeft aan de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 9, lid 3, juncto artikel 1 van het Verdrag van Aarhus.

8. De argumenten van de verzoekster dienen als ongegrond te worden verworpen op basis van de vaste rechtspraak betreffende het Verdrag van Aarhus, zoals met name vastgesteld in de uitspraak van de Grote kamer in de gevoegde zaken C-401/12 P tot en met C-403/12 P² en gevoegde zaken C-404/12 P en C-405/12 P³ en recent bevestigd in C-784/18 P⁴.
9. Ten eerste blijkt uit punt 80 van het verzoekschrift dat de verzoekster haar argument baseert op de veronderstelling dat de Aarhus-verordening uitvoering geeft aan het Verdrag van Aarhus en die verordening bijgevolg in het licht van dat verdrag kan worden beoordeeld. Het Hof van Justitie heeft dat argument reeds meermaals verworpen.
10. Volgens vaste rechtspraak is de werkingssfeer van de Aarhus-verordening te beperkt om aan te nemen dat enkel zij uitvoering geeft aan de verplichtingen van het Verdrag van Aarhus, aangezien zij enkel betrekking heeft op de instellingen en organen van de Unie en slechts een van de beroepsmogelijkheden betreft waarover de justitiabelen beschikken om het milieurecht van de Unie te doen naleven. De Aarhus-verordening kan dus niet worden beschouwd als het enige instrument waarmee de Unie uitvoering geeft aan het Verdrag van Aarhus. De verordening moet veeleer worden gezien als een van de instrumenten waarmee de Unie bijdraagt aan de naleving van de verplichtingen van het Verdrag van Aarhus⁵. Dit argument moet dus ongegrond worden verklaard.

² Arrest van 13 januari 2015, Raad e.a./Vereniging Milieudefensie en Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P, C-402/12 P en C-403/12 P, EU:C:2015:4.

³ Arrest van 13 januari 2015, Raad en Commissie/Stichting Natuur en Milieu en Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P en C-405/12 P, EU:C:2015:5.

⁴ Arrest van 3 september 2020, Mellifera/Commissie, C-784/18 P, EU:C:2020:630.

⁵ Arrest van 13 januari 2015, Raad e.a./Vereniging Milieudefensie en Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P, C-402/12 P en C-403/12 P, EU:C:2015:4, punt 60; arrest van 13 januari 2015, Raad en Commissie/Stichting Natuur en Milieu en Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P en C-405/12 P, EU:C:2015:5, punt 52; arrest van 3 september 2020, Mellifera/Commissie, C-784/18 P, EU:C:2020:630, punt 88.

11. Ten tweede voert de verzoekster aan dat artikel 9, lid 3, van het Verdrag van Aarhus een bepaling met rechtstreekse werking in de rechtsorde van de Unie is en de wettigheid van rechtshandelingen van de Unie daarom aan die bepaling kan worden getoetst. Ook dit argument heeft het Hof reeds meermaals uitdrukkelijk verworpen. In artikel 9, lid 3, van het Verdrag van Aarhus wordt bepaald dat enkel leden van het publiek die "*aan de eventuele in (...) [het] nationale recht neergelegde criteria [voldoen]*", de in dat artikel neergelegde rechten kunnen uitoefenen. Bijgevolg is de uitvoering van deze bepaling onderworpen aan de aanneming van een verdere maatregel, opdat deze bepaling uitwerking kan hebben. Overeenkomstig de criteria van in dat verband reeds lang gevestigde jurisprudentie oordeelde het Hof van Justitie dat artikel 9, lid 3, van het Verdrag van Aarhus geen onvoorwaardelijke en voldoende nauwkeurig omschreven verplichting bevat die de rechtspositie van particulieren rechtstreeks kan regelen, en, derhalve, "(...) **niet de vereiste mate van duidelijkheid en nauwkeurigheid bezit om met succes te kunnen worden ingeroepen voor de Unierechter ter beoordeling van de wettigheid van artikel 10, lid 1, van Verordening nr. 1367/2006**"⁶ (eigen onderstreping en vetaanduiding). In het licht van het bovenstaande moet het argument van de verzoekster ongegrond worden verklaard.
12. De verzoekster erkent in de punten 68 en 69 van het verzoekschrift dat zij kennis heeft van deze arresten van het Hof. De verzoekster is echter van mening dat "*het standpunt ontwikkeld door [advocaat-generaal] AG Jääskinen onvoldoende werd onderzocht in de samengevoegde zaken Vereniging Milieudefensie en Stichting Natuur en Milieu (hierboven vermeld)*" en dat haar argument in onderhavige zaak daarom niet kan worden afgewezen onder eenvoudige verwijzing naar de arresten in deze zaken.

⁶ Arrest van 13 januari 2015, Raad e.a./Vereniging Milieudefensie en Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P, C-402/12 P en C-403/12 P, EU:C:2015:4, punt 68. In dezelfde zin: arrest van 13 januari 2015, Raad en Commissie/Stichting Natuur en Milieu en Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P en C-405/12 P, EU:C:2015:5, punt 47; meer recent, arrest van 3 september 2020, Mellifera/Commissie, C-784/18 P, EU:C:2020:630, punt 88.

13. De Raad gaat niet akkoord met deze stelling. Het onderwerp van de hogere voorzieningen in bovengenoemde zaken was juist de vraag of artikel 9, lid 3, van het Verdrag van Aarhus al dan niet kan worden ingeroepen om te beoordelen of artikel 10, lid 1, van de Aarhus-verordening in overeenstemming is met deze bepaling. Na alle argumenten van de partijen te hebben onderzocht en na de conclusie van de advocaat-generaal te hebben gehoord, oordeelde de Grote kamer van het Hof dat het Gerecht in het bestreden arrest blijk had gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat artikel 9, lid 3, van het Verdrag van Aarhus kan worden ingeroepen ter beoordeling van de wettigheid van artikel 10, lid 1, van de Aarhus-verordening⁷.
14. De argumenten van de verzoekster voegen geen nieuwe elementen toe aan de beoordeling die de Grote kamer van het Hof ertoe bracht het arrest van het Gerecht vernietigen. De Raad is derhalve van oordeel dat het verzoekschrift geen argumenten bevat die een ommekeer van de jurisprudentie van het Hof zouden rechtvaardigen.
15. Ten slotte stelt de Raad vast dat de verzoekster in titel II.2.1 van haar eerste middel en punt 48 van het verzoekschrift over een schending van artikel 1 en artikel 9, lid 2, van het Verdrag van Aarhus en artikel 216 VWEU spreekt, zonder echter enig argument ter ondersteuning hiervan aan te voeren in het kader van de exceptie van onwettigheid of in een ander deel van het verzoekschrift. De Raad gaat er derhalve van uit dat de verzoekster geen schending van bovengenoemde bepalingen aanvoert. Indien de verzoekster dit echter later in de procedure alsnog zou doen, is de Raad van mening dat deze grieven ongegrond moeten worden verklaard aangezien geen argumenten ter ondersteuning daarvan zijn aangevoerd.
16. De Raad is derhalve van mening dat de door de verzoekster opgeworpen exceptie van onwettigheid ongegrond is en moet worden afgewezen.

⁷ Arrest van 13 januari 2015, Raad e.a./Vereniging Milieudefensie en Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P, C-402/12 P en C-403/12 P, EU:C:2015:4, punt 61.

IV. CONCLUSIE

17. De Raad verzoekt het Hof de exceptie van onwettigheid ongegrond te verklaren en de verzoekster te verwijzen in de kosten.

Alessandra MACERONI

Kristien MICHOEL

Gemachtigden van de Raad